

15. 8. 2006

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jaké trestněprávní dopady může mít porušení povinností statutárního orgánu?

Většinou je pochybení členů statutárních orgánů či dozorčích rad v obchodněprávní rovině. Také se ale může stát, že jednání těchto osob naplní skutkovou podstatu trestného činu. V takovém případě přistupuje ještě trestněprávní odpovědnost. Při výkonu funkce člena orgánu společnosti se dotýčná osoba může dopustit například trestného činu předlužení.

Tohoto trestného činu se dopustí ten, kdo byť i z vědomé nedbalosti si přivodí předlužení tím, že například činí vydání hrubě nepřiměřená svým majetkovým poměrům nebo spravuje svůj majetek způsobem, který neodpovídá zákonem mu uloženým nebo smluvně převzatým povinnostem nebo je s nimi v hrubém nepoměru, užívá poskytnutý úvěr v rozporu nebo hrubém nepoměru s jeho účelem nebo, ačkoliv ví, že je předlužen, přijme nový závazek nebo zřídí zástavu. Trestem může být, podle rozsahu způsobené škody, odnětí svobody až na pět let, zákaz činnosti nebo peněžitý trest.

Tohoto trestného činu se může dopustit pouze člen statutárního orgánu, jehož jednání je jednáním společnosti. Trestný čin předlužení je zcela novým trestným činem.

Dalším trestním činem v této souvislosti je **porušování povinnosti při správě cizího majetku, kterého** se dopustí ten, kdo z vědomé nedbalosti způsobí jinému značnou škodu tím, že poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou důležitou povinnost při opatrování nebo správě cizího majetku. Trestem může být odnětí svobody až na šest měsíců, zákaz činnosti nebo peněžitý trest. V případě, že je uvedeným činem způsobena škoda velkého rozsahu, stanoví zákon možnost uložit trest odnětí svobody až na tři léta.

Trestní zákon dále obsahuje řadu dalších trestných činů, k jejichž spáchání může dojít v souvislosti s výkonem funkce statutárního orgánu. Jedná o činy, k jejichž trestnosti je vyžadováno úmyslné zavinění. Sem patří například podvod, pojistný podvod, zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění, zneužívání informací v obchodním styku, úvěrový podvod, poškozování věřitele, zvýhodňování věřitele a další. Pokud se odpovědná osoba dopustí jednání uvedeného v některém z těchto trestných činů pouze z nedbalosti, nejedná se o trestný čin. To ale nemění nic na osobní odpovědnosti tohoto člena za škodu, kterou tím společnosti způsobí.

V konkrétním případě se též může stát, že se pouze jeden, příp. někteří členové orgánu společnosti uvedeného jednání dopustí úmyslně a naplní tak skutkovou podstatu daného trestného činu. Ačkoliv jsou orgány společností zpravidla orgány kolektivními, trestně odpovědní budou samozřejmě pouze tito jejich členové. Ostatní členové však mohou společně a nerozdílně s nimi odpovídat za škodu, která společnosti trestným jednáním vznikla, pokud neprokáží, že učinili vše, co se od nich dalo v dané situaci rozumně očekávat, aby trestnému jednání a vzniku škody zabránili.

Současně platný zákon o konkurzu a vyrovnání, jenž bude k 1.7.2007 zrušen insolvenčním zákonem (zákonem o úpadku a způsobech jeho řešení), ukládá statutárním orgánům právnických osob řadu povinností. Asi z nejvýznamnějších je povinnost, která stanoví, **že pokud je společnost v úpadku, je povinna bez zbytečného odkladu podat návrh na prohlášení konkurzu**. Za společnost jedná její statutární orgán, a tudíž touto povinností jsou zatíženi členové představenstva, resp. jednatelé. Pokud tuto povinnost nesplní, odpovídají věřitelům za vzniknuvší škodu společně a nerozdílně. Mezi další povinnosti, které ukládá uvedený zákon statutárnímu orgánu společnosti, patří povinnost předložit správci konkurzní podstaty seznam majetku společnosti, adresy dlužníků a věřitelů, obchodní knihy a potřebné doklady a poskytnout mu nutná vysvětlení.

Pokud by tuto povinnost nesplnili úmyslně, byla by naplněna skutková podstata trestného činu porušení povinnosti v řízení o konkurzu.

Martin Vomáčka

[Advokátní kancelář HOLEC, ZUSKA & Partneri](#)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)